



جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری  
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

## برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: علوم قرآن و حدیث



بازنگری شده مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۲۰ دانشگاه تهران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّمَّانِ الرَّحِيمِ

**عنوان برنامه: دوره کارشناسی ارشد رشته علوم قرآن و حدیث  
بازنگری شده توسط دانشگاه تهران**

۱- به استناد آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته علوم قرآن و حدیث براساس نامه شماره ۴۲۷۲۲/۱۲۳ مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۲۰ دانشگاه تهران دریافت شد.

۲- برنامه درسی بازنگری شده فوق جایگزین برنامه های درسی دوره کارشناسی ارشد رشته علوم قرآن و حدیث مصوب جلسه شماره ۲۳۰ مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۰۱ و مصوب جلسه شماره ۴۰۶ مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۸ شورای عالی برنامه ریزی می شود.

۳- برنامه درسی مذکور در سه فصل: مشخصات کلی، جدول واحد های درسی و سرفصل دروس تنظیم شده و برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند، برای اجرا ابلاغ می شود.

۴- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۶ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن نیازمند بازنگری می باشد.



عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

*(Handwritten signature)*



دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: علوم قرآن و حدیث



دانشکده الهیات و معارف اسلامی

مصوب جلسه مورخ ۹۴/۱۰/۲۷ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه، توسط اعضای هیات علمی گروه علوم قرآن و حدیث دانشکده الهیات و معارف اسلامی بازنگری شده و در دویست و نود و سومین جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه مورخ ۹۴/۱۰/۲۷ به تصویب رسیده است.



## مصوبه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته : علوم قرآن و حدیث

مقطع : کارشناسی ارشد

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته علوم قرآن و حدیث که توسط اعضای هیات علمی گروه علوم قرآن و حدیث دانشکده الهیات و معارف اسلامی بازنگری شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
- هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه برسد.

فرزانه شمیرانی

دبیر شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

سید حسین حسینی

معاون آموزشی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۹۴/۱۰/۲۷ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی رشته علوم قرآن و حدیث در مقطع کارشناسی ارشد صحیح است، به واحد ذیربط ابلاغ شود.

محمود نیلی احمدآبادی

رئیس دانشگاه تهران



رشته علوم قرآن و حدیث - مقطع کارشناسی ارشد  
Quranic sciences and Hadith discipline  
(M.A)

فصل اول - مشخصات کلی



## مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث

### ۱- تعریف و هدف

به منظور تربیت و تأمین نیروی انسانی متخصص و آگاه به فرهنگ و معارف اسلامی و با توجه به لزوم تحوّل در برنامه‌های درسی اقدام به بازنگری برنامه درسی کارشناسی ارشد رشته علوم قرآن و حدیث شده است.

اهداف این برنامه نسبت به برنامه پیشین عبارتند از:

- الف- عمق بخشی به آموزش‌های قرآن و حدیث
- ب- ارایه برنامه درسی متناسب با نیازهای آموزشی روز
- ج- مهیا سازی زمینه‌های تحقیق و پژوهش
- د- برقراری تناسب بین دو بخش قرآن و حدیث



### ۲- ضرورت و اهمیت

بازنگری در برنامه درسی رشته علوم قرآن و حدیث با توجه به عوامل زیر از ضرورت ویژه‌ای برخوردار شده است:

الف- به روز کردن محتوی برخی از دروس به منظور آگاه کردن دانشجویان از تحقیقات و پژوهش‌های جدید در حوزه علوم قرآن و حدیث

ب- ایجاد دروس جدید به منظور پدیدآوردن مهارت‌های لازم در فارغ التحصیلان این رشته

ج- برنامه‌ریزی مناسب در راستای آمادگی بیشتر دانشجویان جهت ورود به دوره دکتری

### ۳- طول دوره و شکل نظام

طول دوره کارشناسی ارشد رشته علوم قرآن و حدیث به طور معمول ۲ سال است که از این مدت سه ترم آن ویژه اجرای برنامه آموزشی و یک ترم آن تعلق به فعالیت پژوهشی دانشجو و دفاع از پایان‌نامه دارد. در شرایط خاص با توجه به ضرورت گذراندن دروس پیش‌نیاز و کمبود برای برخی از دانشجویان و طبق آئین‌نامه‌های موجود در برنامه کارشناسی ارشد، طول دوره تا دو ترم دیگر قابل افزایش خواهد بود.



#### ۴- تعداد و نوع واحدهای درسی

واحدهای درسی این برنامه ۳۲ واحد بوده که از بین آن ۲۶ واحد آموزشی و ۶ واحد به عنوان پژوهشی (پایان نامه) در نظر گرفته شده است. ضمناً در واحدهای آموزشی ۲۲ واحد به عنوان واحدهای اصلی و ۱۲ واحد به عنوان واحدهای اختیاری است که دانشجو مبادرت به انتخاب ۴ واحد خواهد نمود.

#### نقش و توانایی فارغ التحصیلان

فارغ التحصیلان این رشته می‌توانند در زمینه‌های زیر ایفای نقش نموده و برخی از نیازهای علمی جامعه را مرتفع سازند:

- الف- تدریس در مؤسسات آموزشی، ارگانها و مراکز دینی و فرهنگی
- ب- تدریس در دانشگاههای و مؤسسات آموزش عالی به عنوان مربی و در صورت اخذ درجه دکتری به عنوان استادیار
- ج- اجرای پروژه‌های علمی و انجام طرح‌های پژوهشی در مؤسسات علمی و تحقیقاتی از جمله همکاری با دائرةالمعارف‌ها
- د- تحقیق و تألیف در راستای تهیه کتب درسی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و بازپژوهی برنامه‌ها و طرح‌های درسی

#### ۵- شرایط و ضوابط ورود به دوره

- الف- پذیرش دانشجو براساس مقررات و ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از طریق آزمون کارشناسی ارشد سازمان سنجش آموزش کشور خواهد بود.
- ب- دانشجویانی که رشته کارشناسی آنها غیر از رشته علوم قرآن و حدیث باشد، طبق مقررات با نظر شورای تحصیلات تکمیلی گروه به تناسب رشته تحصیلی دوره کارشناسی ملزم به گذراندن تعدادی از واحدهای دروس دوره کارشناسی به عنوان دروس کمبود (جبرانی) می‌باشند. نمرات این دروس در میانگین نمرات دانشجو منظور نخواهد شد.



رشته علوم قرآن و حدیث - مقطع کارشناسی ارشد

فصل دوم - جداول دروس





جدول شماره ۱- جدول دروس کمبود (جبرانی)

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعات تدریس		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	بلاغت قرآن کریم (۱)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲	اصول و مقدمات تفسیر قرآن کریم	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳	تفسیر ترتیبی قرآن کریم (۱)	۴	-	۴	۶۴	-	۶۴
۴	علوم قرآنی (۴)	۴	-	۴	۶۴	-	۶۴
۵	فقه الحدیث (۱)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۶	فقه الحدیث (۲)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۷	نقد الحدیث	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
	جمع کل	۱۸	-	۱۸	۲۸۸	-	۲۸۸

تعداد واحدهای جبرانی دانشجویان با توجه به مدرک کارشناسی آنها توسط گروه، نهایت به میزان دوازده واحد، تعیین می شود.



جدول شماره ۲- دروس اصلی رشته علوم قرآن و حدیث در مقطع کارشناسی ارشد

پیش نیاز	ساعات تدریس			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مفردات قرآن کریم	۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	روش‌ها و مکاتب تفسیر قرآن	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تفسیر قرآن کریم (۱)	۳
تفسیر قرآن کریم (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تفسیر قرآن کریم (۲)	۴
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تاریخ قرآن کریم	۵
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	علوم قرآنی (۱)	۶
علوم قرآنی (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	علوم قرآنی (۲)	۷
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تاریخ حدیث	۸
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	فقه الحدیث	۹
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	علم رجال	۱۰
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تفسیر نهج البلاغه	۱۱
	۳۵۲	-	۳۵۲	۲۲	-	۲۲	جمع کل	



جدول شماره ۳- دروس اختیاری رشته علوم قرآن و حدیث در مقطع کارشناسی ارشد

پیش نیاز	ساعات تدریس			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
تفسیر قرآن کریم (۲)	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تفسیر آیات مشکل قرآن کریم	۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مقایسه قرآن و کتب آسمانی گذشته	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	نقش حدیث در علوم اسلامی	۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	نحو عالی	۴
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	روش تحقیق و مآخذشناسی	۵
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	زبان تخصصی	۶
	۱۹۲	-	۱۹۲	۱۲	-	۱۲	جمع کل	

تذکره: دانشجو ۴ واحد از دروس اختیاری را انتخاب می کند.

